

Analýza vzdelávacích potrieb v prihraničnom regióne

Príloha č. 2

**Vyhodnotenie dotazníkového
opytovania – dotazník určený
pre vedenie alebo pedagógov
stredných škôl**

Analýza vzdelávacích potrieb v prihraničnom regióne

Operačný program:	INTERREG V-A PL-SK 2014-2020
Oblasť podpory:	Rozvoj cezhraničného a celoživotného vzdelávania územia
Názov projektu:	Skvalitnenie cezhraničného odborného vzdelávania vedie k zlepšeniu cezhraničného trhu práce.
Kód projektu:	PLSK.03.01.00-SK-0197/18

Vypracoval: Agentúra pre vzdelávanie a vedu

<i>Úvod</i>	5
<i>Vyhodnotenie dotazníka určeného pre streté odborné školy</i>	5
<i>Graf 1 Percentuálne rozdelenie respondentov podľa typu školy</i>	5
<i>Graf 2 Dôvody klesajúceho záujmu žiakov o odborné stredné školy</i>	6
<i>Graf 3 Uplatňovaný spôsob propagácie stredných škôl</i>	7
<i>Graf 4 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa uplatnia v študovanom odbore</i>	8
<i>Graf 5 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa uplatnia v inom ako študovanom odbore</i>	9
<i>Graf 6 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí pokračujú v štúdiu</i>	9
<i>Graf 7 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa po ukončení štúdia neuplatnia</i>	10
<i>Graf 8 Dôvody nesúladu medzi požiadavkami zamestnávateľov a zručnosťami absolventov</i>	11
<i>Graf 9 Miera zapojenia pedagógov</i>	12
<i>Graf 10 Výhody plynúce školám v systéme duálneho vzdelávania</i>	12
<i>Graf 11 Zdroje informácií o duálnom vzdelávaní</i>	13
<i>Graf 12 Dôvod nezapojenia školy do systému duálneho vzdelávania</i>	14
<i>Graf 13 Miera záujmu žiakov SŠ o zahraničné stáže a pobyty</i>	14
<i>Graf 14 Forma informovania žiakov o zahraničných pobytoch</i>	17

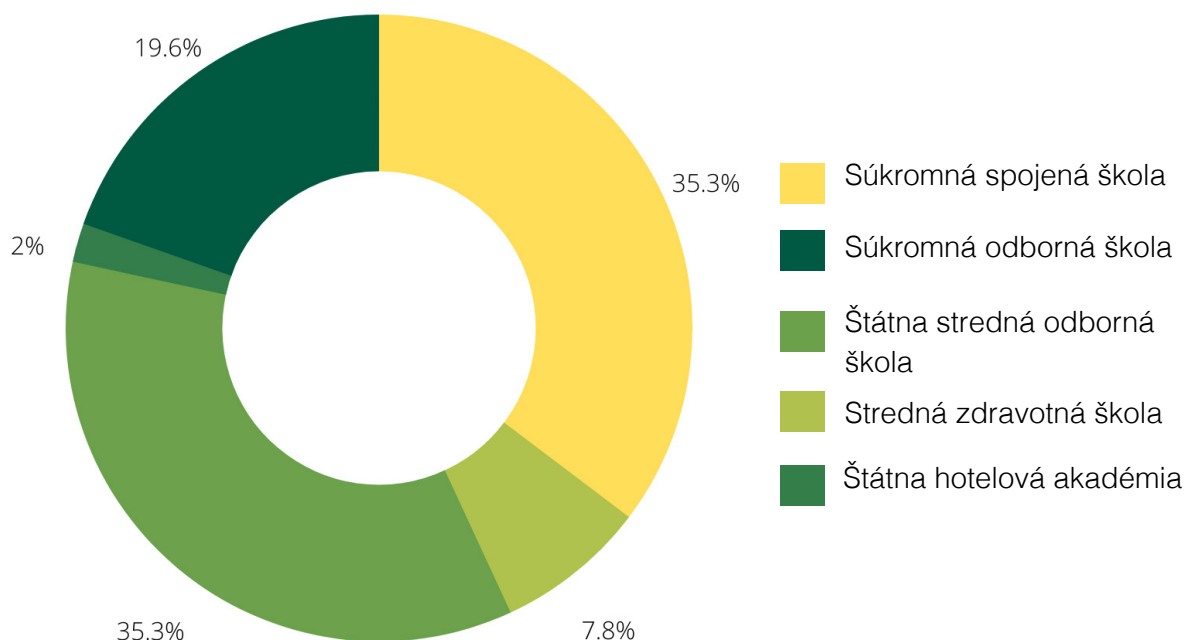
Úvod

Pre vytvorenie relevantnejších výsledkov bolo uskutočnené dotazníkové opytovanie, k vybranej téme. Dotazníkového opytovania sa zúčastnili stredné odborné školy zo Žilinského kraja spolu so žiakmi ako aj žiaci základných škôl v Žilinskom kraji. Z opytovaných podnikov sa však zapojili iba 3, čo nepredstavuje relevantnú vzorku pre vyhodnotenie dotazníka, a preto nebolo možné konfrontovať informácie získané od vedenia stredných škôl s informáciami získanými od podnikov.

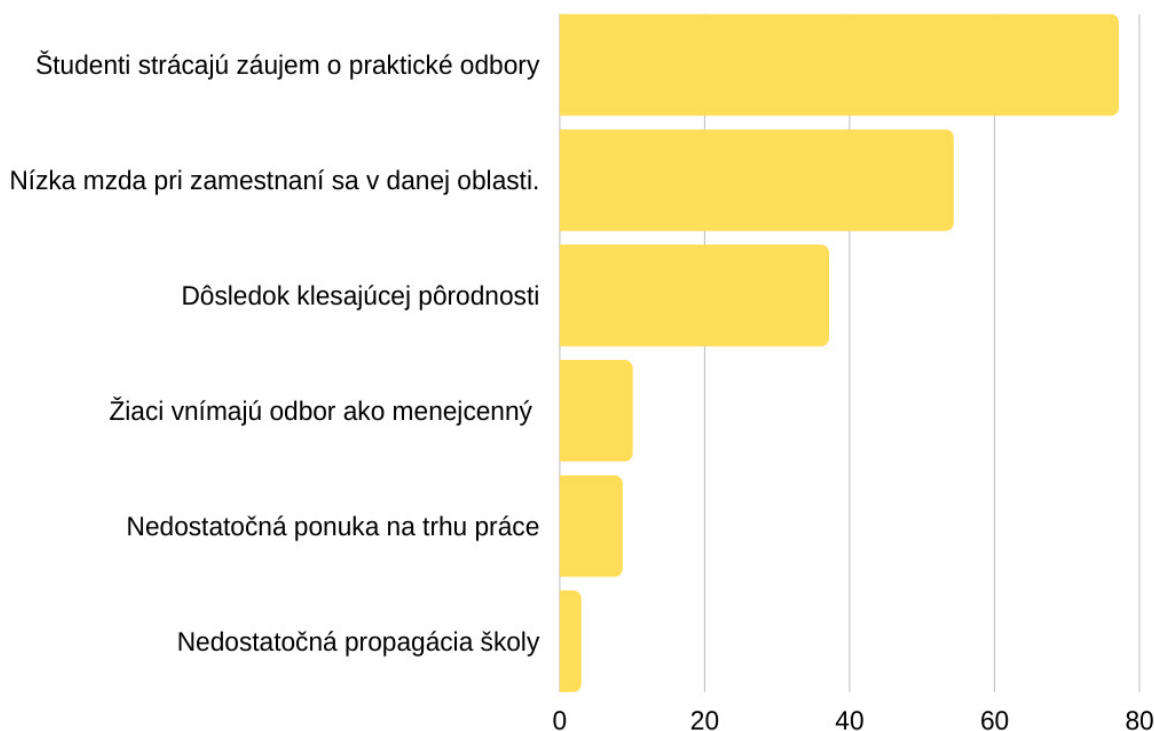
Vyhodnotenie dotazníka určeného pre streté odborné školy

Dotazníkového opytovania sa zúčastnilo 51 stredných odborných škôl, obchodných a hotelových akadémií zo Žilinského kraja. Prvá otázka bola zameraná na zistenie, aké typy škôl sa do dotazníkového opytovania zapojili. Do dotazníkového opytovania sa zapojil najvyšší počet súkromných spojených (33,5%) a štátnych stredných odborných škôl (35,3%). 19,6% respondentov tvorili súkromné stredné odborné školy. Takmer 8% respondentov predstavovali stredné zdravotnícke školy a dvojpercentné zastúpenie mali hotelové akadémie.

Graf 1 Percentuálne rozdelenie respondentov podľa typu školy

Graf 2 Dôvody klesajúceho záujmu žiakov o odborné stredné školy

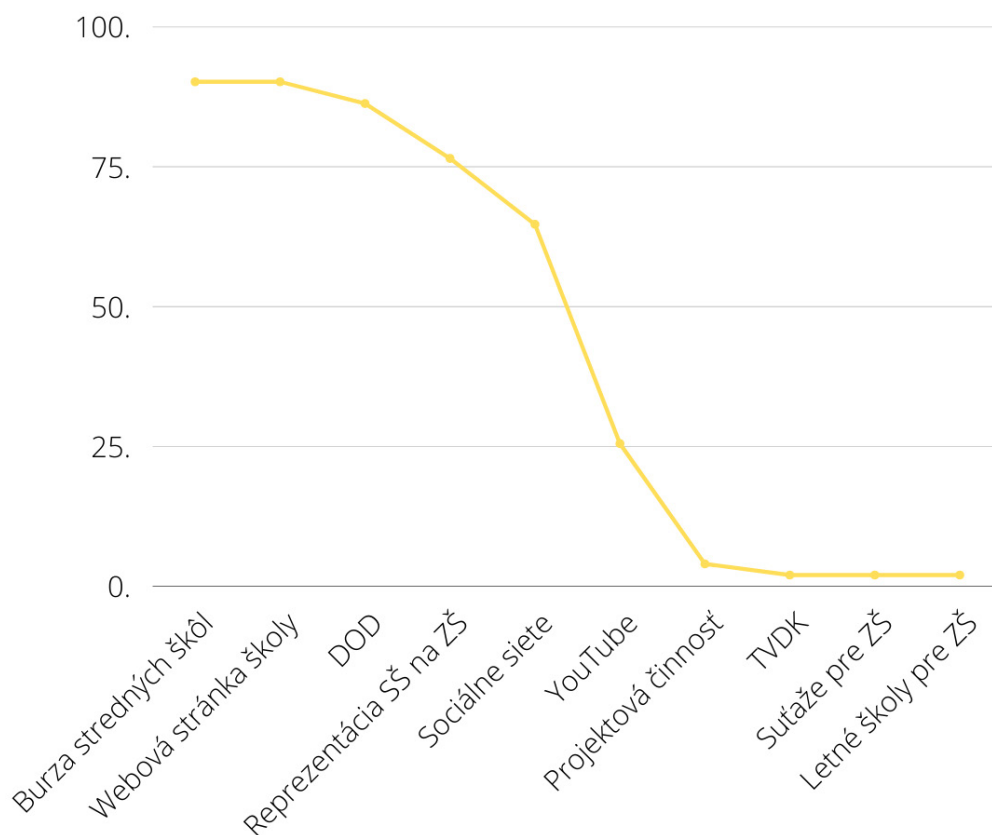
Otázka č. 2: Vnímate pokles žiakov, ktorí sa nahlásia na Vašu strednú školu.

Otázka bola zameraná na zistenie súčasnej situácie v oblasti rastu či poklesu žiakov hlásiacich sa na stredné odborné školy. Z opýtaných respondentov až 68,6% uviedlo, že vníma pokles žiakov.

Otázka č. 3: Vyznačte dôvody nízkeho záujmu o štúdium na Vašej škole

Dôvody poklesu záujmu o štúdium na stredných odborných školách sú rôzne. Posledné roky prevláda vysoký záujem žiakov a mladých ľudí o štúdium na vysokých školách a následne získanie titulu spolu s presvedčením, že titulovaní absolventi vysokoškolského štúdia nájdu lepšie uplatnenie spolu s vyšším platom ako absolventi stredných odborných škôl. To však nemusí byť pravdivé, keďže práve vďaka odbornému vzdelávaniu, ktoré je spojené s praxou a spojením stredoškolského vzdelávania s duálnym systémom poskytuje absolventom vyššiu mieru uplatnenia. Ako dôvody nízkeho záujmu bol v najväčšej miere uvedený nezáujem samotných žiakov o dané štúdium praktických odborov a následne preferovanie gymnázií. Tento dôvod uviedlo až 77,1% respondentov. 54,3% respondentov uviedlo ako dôvod nízkeho záujmu nižšiu mzdu pri následnom uplatnení absolventov vo vyštudovanom odbore. 37,1% respondentov spája znížený záujem o stredné odborné, či spojené školy klesajúcu pôrodnosť a 20% respondentov uviedlo, že nízky počet uchádzačov súvisí aj s tým, že žiaci vnímajú dané odbory ako menejcenné. Najnižšie zastúpenie (8,6%) malo tvrdenie, že za poklesom záujmu o odborné vzdelávanie je nedostatočná ponuka na trhu práce.

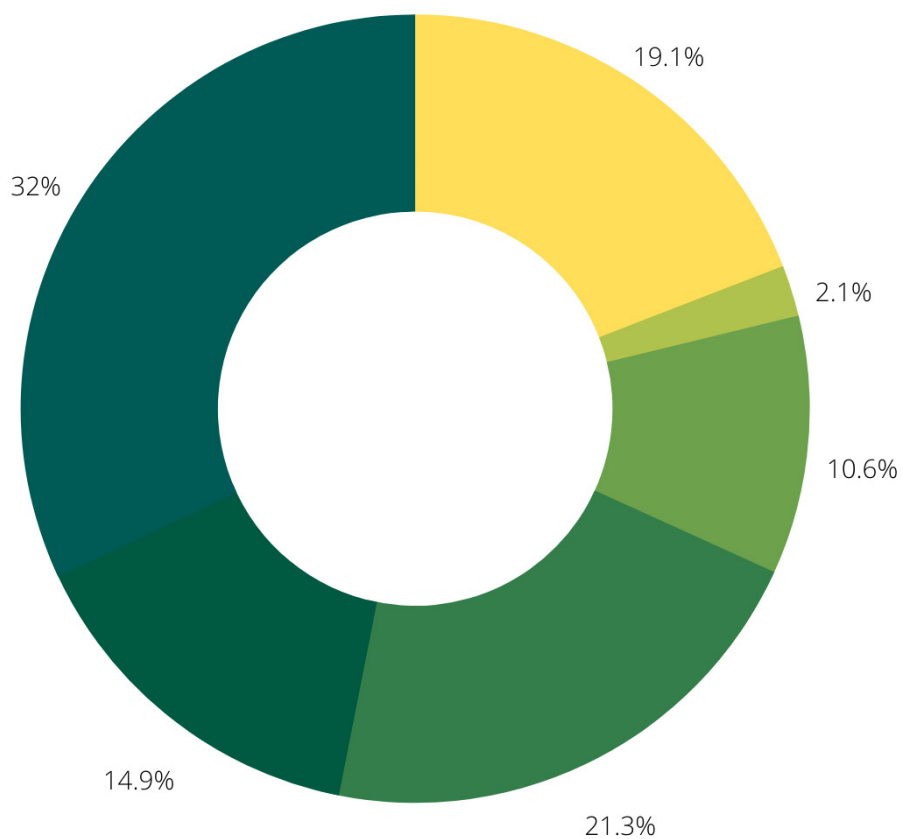
Graf 3 Uplatňovaný spôsob propagácie stredných škôl

Otázka č. 4: Akým spôsobom je Vaša škola propagovaná?

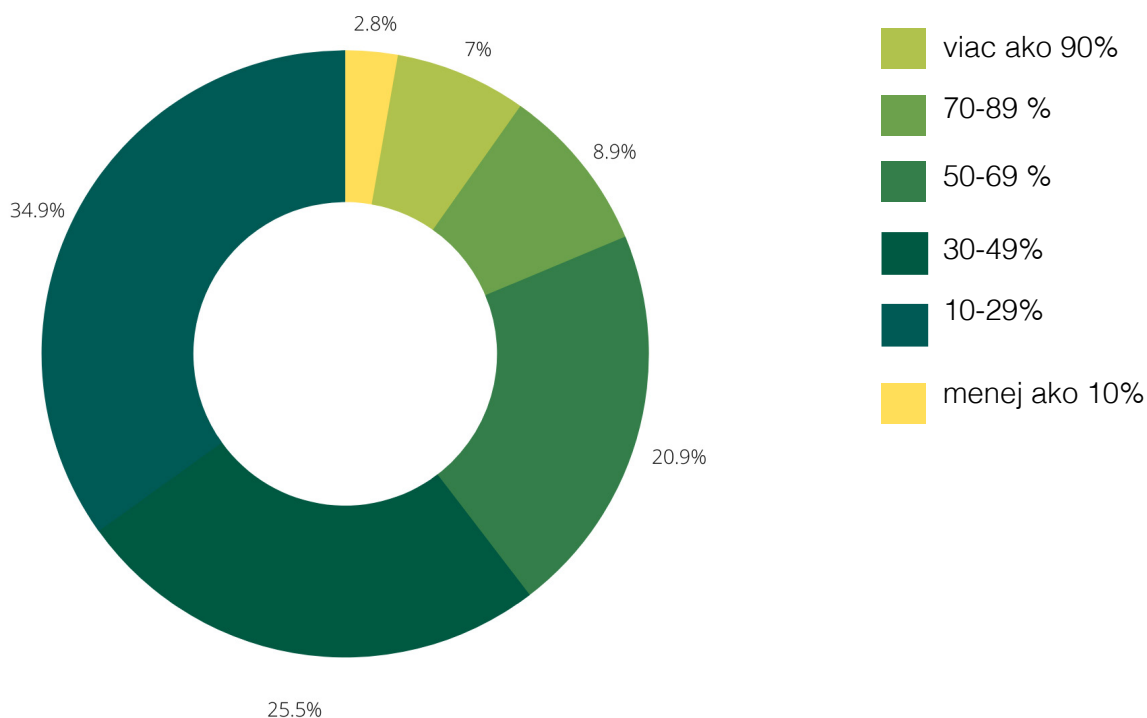
Dôvodom klesajúceho záujmu môže byť aj slabá propagácia stredných škôl, najmä v online priestore, ktorý je obľúbený a využívaný u žiakov základných škôl. Ako však bolo uvedené v odpovediach respondentov, stredné školy sú v 90% propagované aj online formou a to prostredníctvom internetovej stránky školy. Okrem online propagácie školy využívajú aj organizáciu dní otvorených dverí a v malej miere aj propagáciu cez lokálne televízne stanice ako je TV DK (televízna stanica pôsobiaca v Dolnom Kubíne). 4% z respondentov uviedli, že sa tiež venujú projektovej činnosti a realizácií školských projektov, zameraných na zdravie. V daných projektoch sa realizujú žiaci študijných odborov danej strednej školy a tak sa projekt stáva edukačný a súčasne aj propagačný pre dané študijné odbory.

Graf 4 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa uplatnia v študovanom odbore

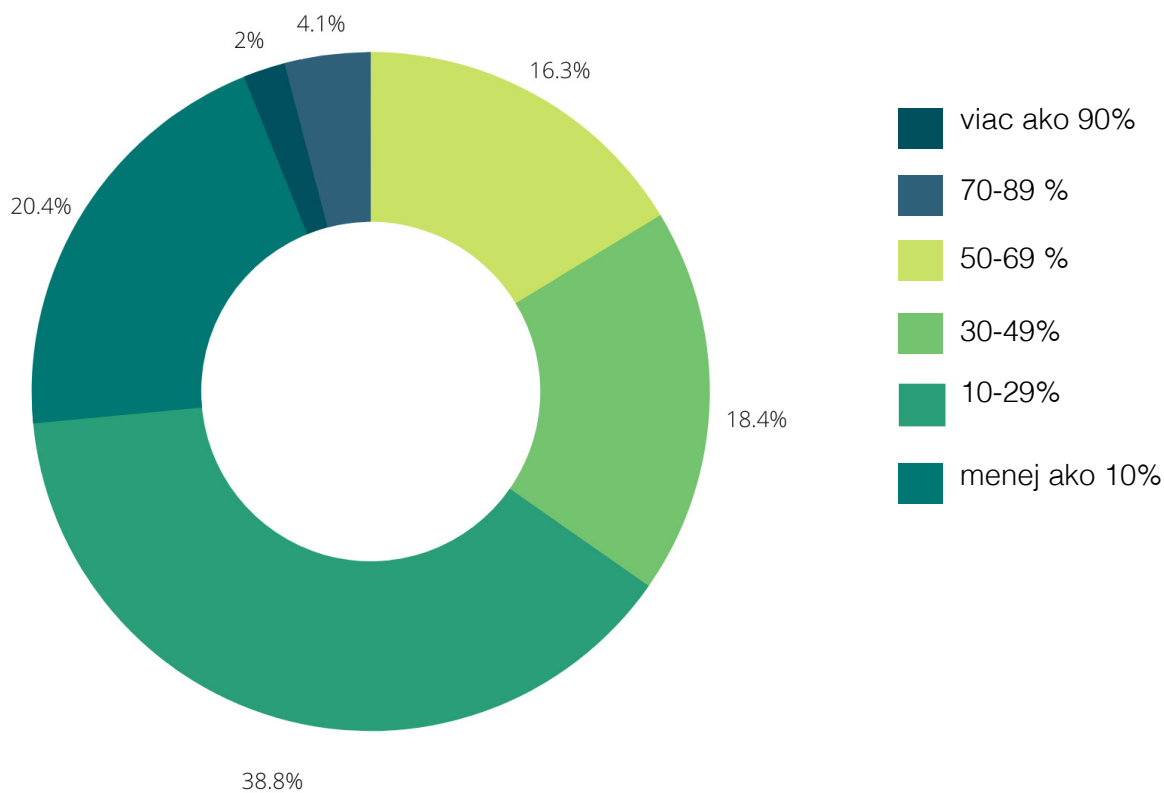

- viac ako 90%
- 70-89 %
- 50-69 %
- 30-49%
- 10-29%
- menej ako 10%

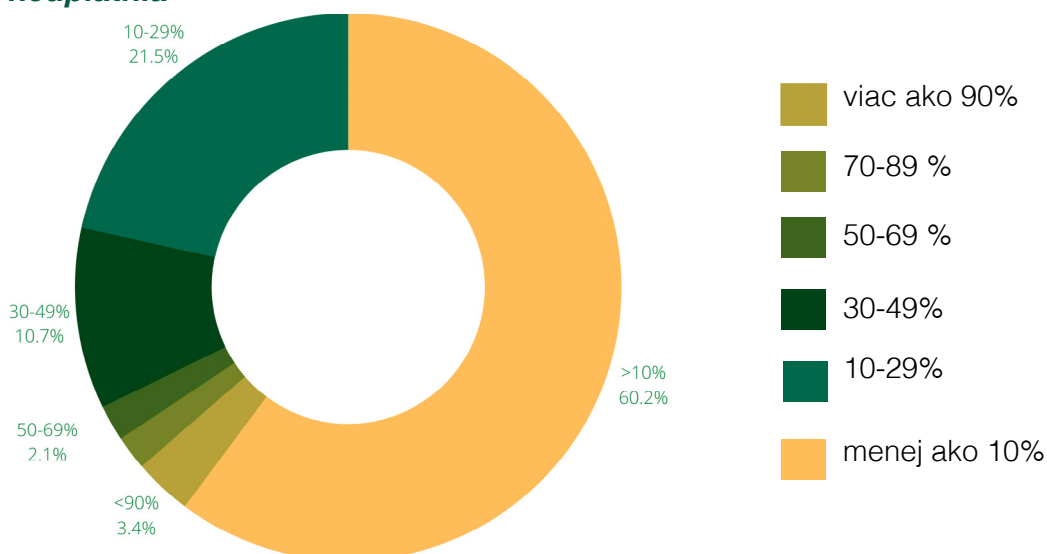
Graf 5 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa uplatnia v inom ako študovanom odbore

Graf 6 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí pokračujú v štúdiu

Graf 7 Percentuálne rozdelenie absolventov SŠ, ktorí sa po ukončení štúdia neuplatnia

Otázka č. 5,6,7 a 8: Koľko percent absolventov sa po ukončení strednej školy v priemere:

uplatní v študovanom odbore, uplatní v inom ako študovanom odbore, rozhodne pokračovať v štúdiu, nezamestná.

Dané otázky boli zamerané na zistenie priemerného odhadu uplatnenia absolventov odborných škôl. Respondenti uviedli, koľko % absolventov sa v priemer zamestná alebo nezamestná po ukončení štúdia alebo koľko % absolventov pokračuje ďalej v štúdiu. Po ukončení štúdia sa v študovanom odbore uplatní vo veľkej miere 70 – 89% absolventov. V inom ako študovanom odbore sa uplatní v najväčšej miere 10 – 29% absolventov daných stredných škôl. 10 – 29% absolventov pokračuje v po absolvovaní strednej školy formou nadstavbového alebo vysokoškolského štúdia a menej ako 10% sa v priemere neuplatní po absolvovaní štúdia.

Otázka č. 9: Vníma Vaša škola nesúlad medzi požiadavkami zamestnávateľov a zručnosťami/vedomosťami, ktoré poskytujú absolventi?

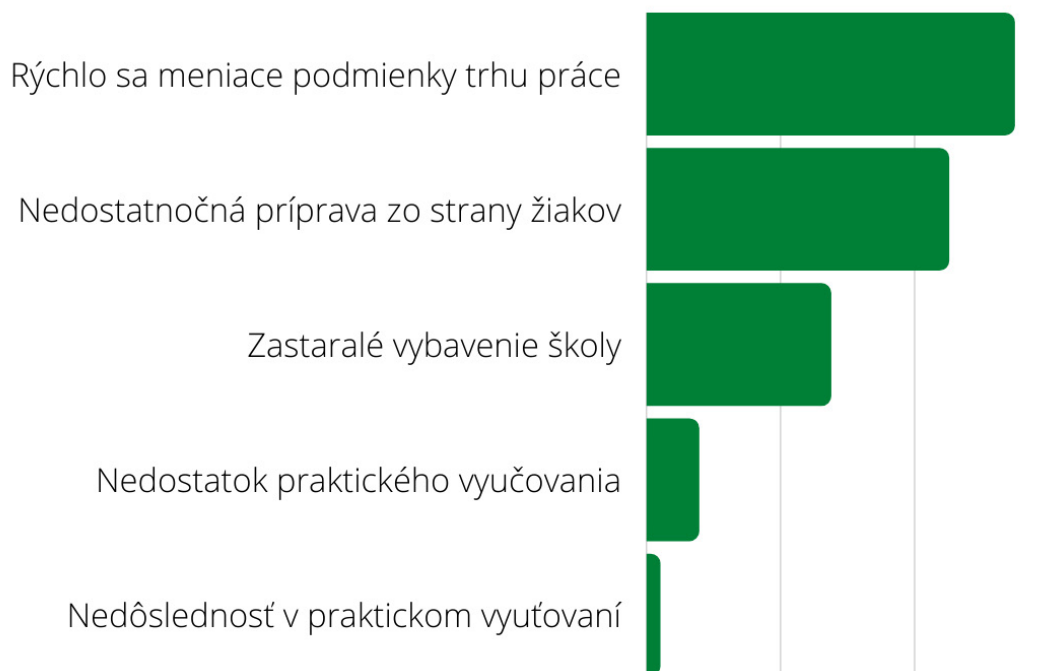
Z dôvodu postupného nárastu záujmu o štúdium na gymnáziách a následne štúdiom na vysokej škole, ktorá vo väčšine prípadov neponúka priame prepojenie s praxou, sa podniky aj školy dostávajú k problému, že požiadavky podnikov/zamestnávateľov sa nezhodujú s vedomosťami a zručnosťami absolventov. 59,6% stredných však nevnímajú nesúlad medzi požiadavkami podnikov a zručnosťami, ktoré ponúkajú absolventi.

Stredné odborné školy, hotelové akadémie, spojené školy či obchodné akadémie vo veľkej miere poskytujú štúdium prepojené s praktickým výcvikom, prípadne sú školy zapojené do systému duálneho vzdelávania, ktoré napomáha žiakom počas štúdia nadobudnúť množstvo praktických skúseností priamo z podnikovej oblasti. Danú otázku nebolo možné konfrontovať s názorom podnikov, keďže dotazníky určené pre majiteľov podniku nedisponovali relevantným počtom odpovedí pre vyhodnotenie dotazníka.

Otázka č. 10: Uvedte, aké sú podľa Vášho názoru príčiny nesúladu medzi požiadavkami zamestnávateľov a zručnosťami/vedomosťami, ktoré poskytujú absolventi.

Medzi najčastejšie dôvody nesúladu medzi požiadavkami zamestnávateľov a zručnosťami, ktorými disponujú absolventi stredných škôl patria rýchlo meniace sa podmienky trhu práce (54,9%), ktoré sú spojené aj s technologickým pokrokom. 49% respondentov uviedlo ako problém aj nedostatočnú prípravu a nezáujem žiakov o nadobúdanie praktických zručností. Menej ako 15% respondentov uviedlo, že dôvodom nesúladu sú aj nevhodné, často zastaralé učebné pomôcky, ktoré nie sú v súlade so súčasnými podmienkami trhu práce. 2% respondentov tiež uviedli, že za nesúladom je aj nedodržovanie postupov počas praktického vyučovania, kedy vyučujúci nedodržávajú všetky postupy, ktoré sa žiaci učia počas teoretickej časti štúdia.

Graf 8 Dôvody nesúladu medzi požiadavkami zamestnávateľov a zručnosťami absolventov

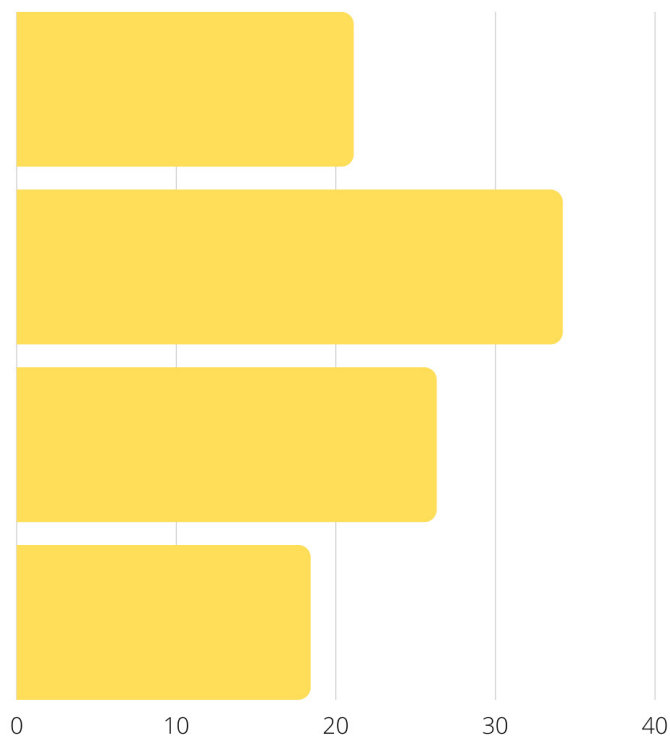
Graf 9 Miera zapojenia pedagógov

Pedágovia úzko spolupracujú s podnikom a aktívne komunikujú s podnikom ale sa aj zúčastňujú praktického vyučovania.

Pedágovia spolupracujú s podnikom a zamestnanci podniku pomáhajú pri teoretickom vyučovaní v podobe prednášok a pod.

Pedagógovia čiastočne komunikujú s podnikom a teoretickú časť výučby prispôsobujú podmienkam podniku.

Pedagógovia čiastočne komunikujú s podnikom a teoretickú časť výučby prispôsobujú podmienkam podniku.

Graf 10 Výhody plynúce školám v systéme duálneho vzdelávania

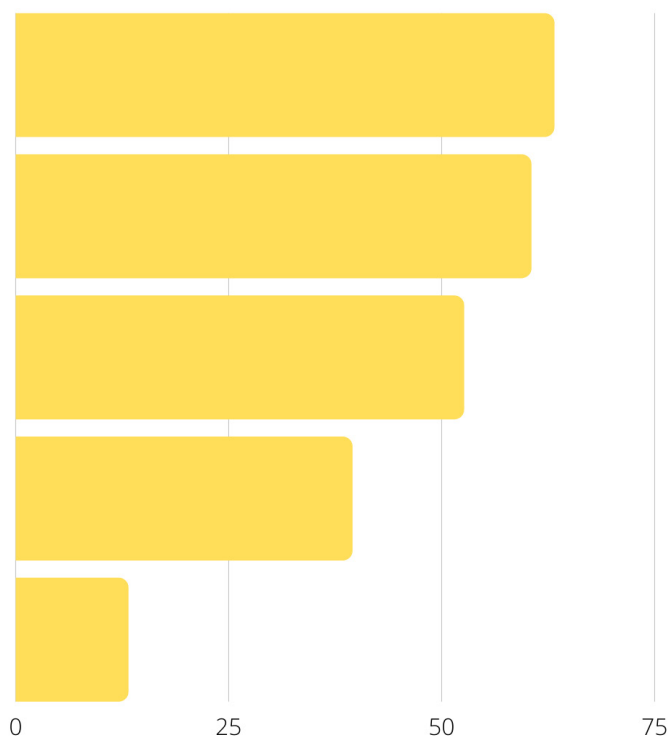
Poskytnutie kvalitnej prípravy žiakov pre potreby trhu práce

Istota zamestnania, pre absolventov školy.

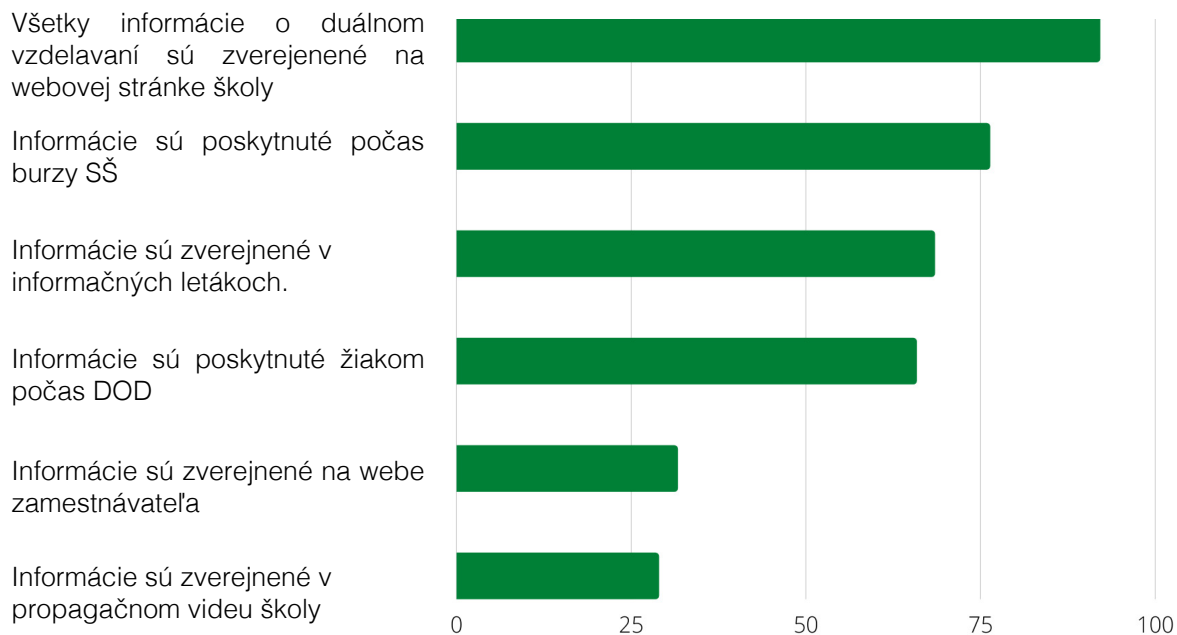
Poskytnutie kvalitného vzdelania pre žiakov a zatriktívnenie odborov

Spolupráca s podnikmi a získanie dobrej praxe.

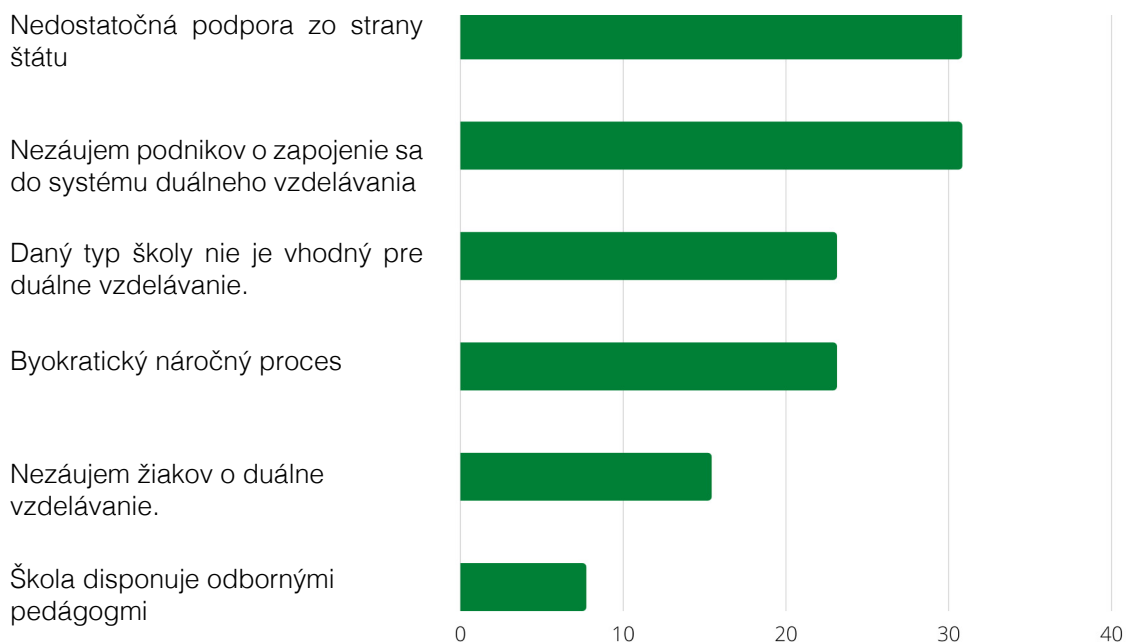
Finančný príspevok pre školu.

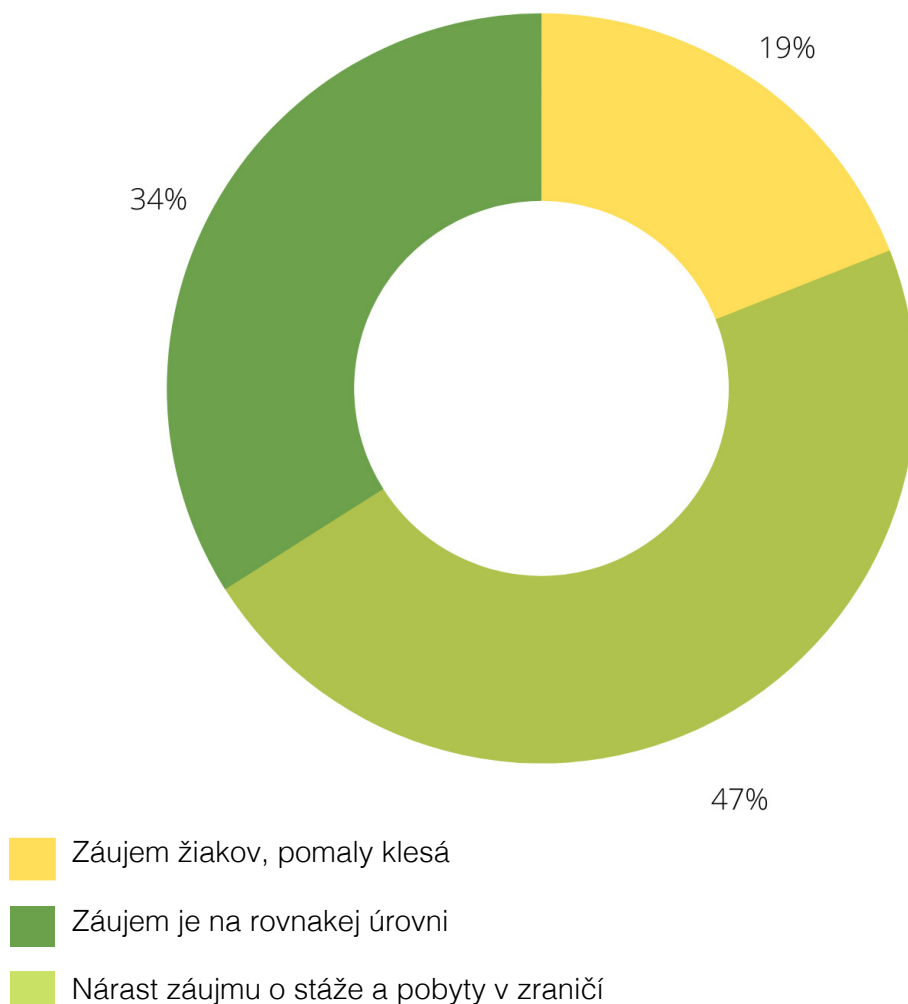
Graf 11 Zdroje informácií o duálnom vzdelávaní

Graf 12 Dôvod nezapojenia školy do systému duálneho vzdelávania

Graf 13 Miera záujmu žiakov SŠ o zahraničné stáže a pobyty

Otázka č. 11: Je Vaša škola zapojená do systému duálneho vzdelávania?

Systém duálneho vzdelávania predstavuje efektívnu formu stredoškolského vzdelávania, ktoré ponúka žiakom prepojenie teoretického vyučovania s nadobúdaním praktických zručností priamo u zamestnávateľa. Žiaci získajú, okrem kvalitnej praktickej prípravy priamo v podnikových podmienkach, aj možnosť budúceho zamestnania priamo v podniku, či finančnú odmenu za vykonanú prácu počas praktického vyučovania a stávajú sa kvalifikovanými odborníkmi, ktorí vo veľkej miere spĺňajú požiadavky podnikov. Z 51 respondentov je až 74,5% zapojených v systéme duálneho vzdelávania, čím poskytujú žiakom kvalitnú formu praktickej výučby priamo u zamestnávateľa a zvyšujú ich šance pre uplatnenie sa na trhu práce.

Otázka č. 12: Do akej miery sú pedagógovia zapojení do systému duálneho vzdelávania?

Počas priebehu duálneho vzdelávania majú pedagógovia možnosť spolupráce ako aj možnosť podieľať sa na praktickom vyučovaní a tak poskytovať žiakom konzistentné prepojenie teórie s praxou. Pri danej otázke uviedlo 34,2% respondentov, že pedagógovia danej strednej školy spolupracujú s podnikom a zamestnanci podniku sú nápomocní aj pri teoretickej časti vyučovania a to formou rôznych odborných prednášok. 26,3% stredných škôl, ktoré sú zapojené do systému duálneho vzdelávania, uviedli odpoveď, že pedagógovia čiastočne komunikujú s podnikmi zapojenými v systéme duálneho vzdelávania a teoretickú prípravu následne v spolupráci s podnikmi prispôbujú praktickému vyučovaniu. 18,4% však uviedlo, že pedagógovia s podnikom nekomunikujú a venujú sa výlučne iba príprave žiakov, ktorá prebieha v škole.

Otázka č. 13: Aké výhody vníma Vaša škola tým, že sa zapojila do systému duálneho vzdelávania?

Zapojením sa do systému duálneho vzdelávania plynie podnikom, ale aj školám množstvo výhod. Medzi naviac spomínané výhody resp. prínosy, ktoré školám poskytuje systém duálneho vzdelávania patrí poskytnutie kvalitnej prípravy žiakov pre potreby trhu práce, ktoré uviedlo až 63,2% respondentov. 60,5% respondentov uviedlo, že okrem kvalitnej prípravy je prínosom aj istota budúceho zamestnania pre absolventov škôl, ako aj poskytovanie kvalitnej formy vzdelávania a zatriktívnenie odborov (52,6%).

Otázka č. 14: Kde sa žiaci ZŠ môžu dozvedieť o možnosti duálneho vzdelávania na Vašej škole?

Duálne vzdelávanie predstavuje možnosť zatriktívnenia odborných študijných odborov, prepojenie teoretických vedomostí žiakov s praktickými skúsenosťami, ktoré nadobúdajú počas vyučovania priamo u zamestnávateľa a v reálnych podnikových podmienkach. Informácie o duálnom vzdelávaní nájdu žiaci nielen na internetovej stránke ale aj

Otázka č. 15: Uved'te, prečo Vaša škola nie je zapojená v systéme duálneho vzdelávania.

U respondentov, ktorých školy nie sú zapojené do systému duálneho vzdelávania, sa vyskytuje niekoľko dôvodov, pre ktoré sa školy do tohto systému nezapojili.

30,8% respondentov uviedlo, že škola nie je v systéme duálneho vzdelávania z dôvodu nezájmu podnikov ako aj nedostatočná podpora zo strany štátu. Medzi ďalšie dôvody patrilo aj nezaujím žiakov o duálne vzdelávanie, zdĺhavá byrokracia či zameranie školy, ktoré nevyhovuje systému duálneho vzdelávania.

Otázka č.16: Organizuje Vaša škola zahraničné stáže, exkurzie, či projekt Erasmus +?

Pre žiakov je zaujímavá tiež ponuka štúdia v zahraničí, v podobe rôznych stáží a pobytov. Žiaci počas týchto zahraničných exkurzií, stáží a projektov získavajú možnosť zlepšiť nielen svoje jazykové zručnosti, ale nadobudnú tiež množstvo nových vedomostí od zahraničných pedagógov, objavia nové kultúry a objavia zahraničné trendy v danej študijnej oblasti. 92,2% stredných škôl, ktoré sa zapojili do dotazníkového prieskumu uviedlo, že organizujú tieto zahraničné stáže, exkurzie alebo projekty ako je Erasmus +.

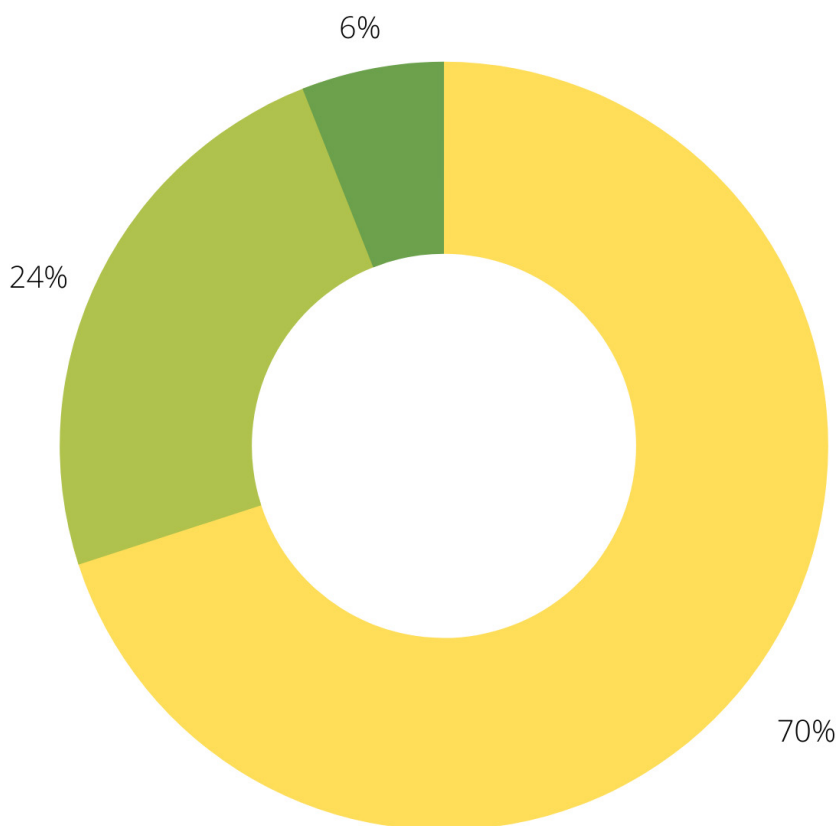
Otázka č. 17: Vníma Vaša škola nárast záujmu o dané zahraničné pobyty?

Až 46,8% stredných škôl dlhodobo vníma nárast záujmu o zahraničné pobyty a stáže, pričom 34% stredných škôl vníma konštantný záujem o zahraničné pobyty a stáže.

Otázka č. 18: Sú žiaci dostatočne informovaní o možnosti absolvovať zahraničnú stáž alebo pobyt?

Aj keď väčšina škôl ponúka zahraničné pobyty a stáže, je potrebné, aby boli žiaci dostatočne informovaní o možnostiach ich absolvovania. Iba 6,4% stredných škôl uviedlo, že žiakom sú informácie poskytované iba ak prejavia iniciatívu oni sami.

Graf 14 Forma informovania žiakov o zahraničných pobytoch

- Žiaci sú každý rok informovaní o ponukách v zahraničných pobytoch a stážiach
- V škole majú žiaci k dispozícii informačné letáky a plagáty o možnostiach zahraničných stáží alebo pobytu
- Žiakom sú informácie poskytované v prípade, že sami prejavia záujem a opýtajú sa na možnosti absolvovať zahraničnú stáž alebo pobyt

